

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Rapport rekenkamer kwaliteit raadsvoorstellen
Portefeuillehouder : n.v.t

Beetsterzwaag, 25-08-2026

Voorstel

1. Kennis te nemen van de aanbevelingen van de rekenkamer, zijnde:
 1. Geef het college opdracht om in samenspraak met de griffie het format voor raadsvoorstellen aan te vullen met de vier onderbelichte kwaliteitscriteria en geeft opdracht een format op te stellen voor startnotities.
 2. Geef het college opdracht om bij het opstellen van raadsvoorstellen nadrukkelijk aandacht aan de kwaliteitscriteria te geven, die niet altijd goed uit de verf komen.
 3. Neem een raadsbesluit op voorstel van het presidium over de kwaliteitscriteria, waar de agendacommissie naar behoort te kijken.
 4. Geef het college opdracht om periodiek een cursus/training politiek-bestuurlijke sensitiviteit voor nieuwe medewerkers te organiseren.
2. In navolging van de aanbevelingen van de rekenkamer:
 - a. De griffie opdracht te geven om in samenspraak met het college, via de agendacommissie, een raadsvoorstel voor te leggen aan de raad, met daarin opgenomen:
 - De volgens aanbeveling 1 aangevulde format raadsvoorstel;
 - Een format voor de startnotitie;
 - Een format voor de discussienota;
 - De kwaliteitscriteria waar de agendacommissie naar behoort te kijken (aanbeveling 3).
 - b. Het college opdracht te geven aanbeveling 2 op te volgen, zoals omschreven in het rapport van de rekenkamer.
 - c. Het college opdracht te geven aanbeveling 4 op te volgen, waarbij de aanbeveling gelezen moet worden op de wijze waarop het college deze interpreteert in de bestuurlijk reactie.

Inleiding

De rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de raadsvoorstellen in Opsterland. Centraal staat de vraag: is de kwaliteit van de raadsvoorstellen zodanig dat zij de gemeenteraad voldoende helpen om goede afwegingen te kunnen maken en besluiten te nemen?

Uit het onderzoek blijkt dat de kwaliteit op onderdelen voldoende is, maar ook op onderdelen verbeterd kan worden. Vooral op het gebied van waarover de voorstellen inhoudelijk gaan, wie er bij het voorstel betrokken zijn, en op het gebied van leesbaarheid is er volgens de Rekenkamer ruimte voor verbetering. Opvallend is dat voor raadsleden de verbeterpunten vooral zitten bij het benoemen van de beleidsruimte, beleidsalternatieven en bij het inzichtelijk maken van de afwegingen van het college. De rekenkamer ziet vooral ruimte voor verbetering in het zelfstandig leesbaar zijn van een voorstel. Waarschijnlijk komt dit verschil, omdat raadsleden de stukken lezen met de nodige dossierkennis. Voor transparantie en navolgbaarheid van de besluitvorming en voor nieuwe raadsleden zou een op zichzelf leesbaar voorstel aan te bevelen zijn, aldus de rekenkamer.

De rekenkamer doet vier aanbevelingen om de kwaliteit van raadsvoorstellen te verbeteren en de kwaliteit te borgen binnen de organisatie.

De visie van het college is vervat in de bestuurlijke reactie, die onderdeel uitmaakt van het rapport van de rekenkamer. Het college onderschrijft de aanbevelingen van de rekenkamer, en ziet een raadsvoorstel als een zeer belangrijk instrument in het tot stand komen van een besluit van de raad. Verder doet het college de aanbeveling om heldere afspraken te maken over doelstelling en evaluatie om op die manier de progressie van de uitvoering van de aanbevelingen meetbaar te kunnen maken. Ook wil het college graag samen met het presidium meedenken over de criteria die gehanteerd worden. Om het rapport te kunnen behandelen schrijft de agendacommissie een raadsvoorstel. De agendacommissie neemt hierin geen politiek standpunt in. Het is aan de gemeenteraad zelf of alle aanbevelingen van de rekenkamer worden overgenomen en welke opdracht aan bijvoorbeeld het college wordt gegeven.

Beoogd effect en/of resultaat

Een vervolg geven aan de uitkomsten van het onderzoek van de rekenkamer.

Argumenten

1. De rekenkamer is een instrument van en voor de gemeenteraad.

De rekenkamer onderzoekt of beleid en uitvoering rechtmatig, doelmatig en doeltreffend zijn. Hiervoor maakt de rekenkamer gebruik van onderzoeksbureaus en soms doet ze het onderzoek zelf. De rekenkamer legt haar bevindingen vast in rapporten en doet aanbevelingen ter verbetering.

2a. De raad gaat zelf over hoe zij de informatie van het college wenst te ontvangen.

Ook gaat de raad zelf over welke informatie zij nodig heeft om tot een goed gewogen en transparant genomen besluit te komen. Daarom zou de raad ook primair moeten gaan over de criteria van samenstellen van een raadsvoorstel. Uiteraard in goed overleg met het college. De agendacommissie belegt, in afwijking van de rekenkamer, het eigenaarschap over de raadsvoorstellen bij de gemeenteraad en is van mening dat de agendacommissie de meest passende commissie is om het voorstel aan de raad voor te leggen. De agendacommissie is ook van mening dat het opstellen van kwaliteitseisen, waarop de agendacommissie moet controleren, past in hetzelfde proces als het opstellen en aanpassen van de formats. Daarom wijkt de agendacommissie ook hieraf van de rekenkamer, door niet het presidium maar de agendacommissie hiervoor aan te wijzen.

2b. en 2c. Enkel het overnemen van de aanbevelingen is onvoldoende. Er is een opdracht nodig om de aanbevelingen uit te voeren.

2c. Het college geeft aan dat het leren over politiek-bestuurlijke sensitiviteit niet alleen positief is voor nieuwe medewerkers, maar ook goed is voor collega's die al langer in dienst zijn.

Kanttekeningen

De rekenkamer stelt voor om de aanpassing van de formats bij het college te beleggen en het opstellen van de kwaliteitscriteria bij het presidium. De agendacommissie wijkt af van deze aanbeveling en stelt voor de griffie te verzoeken dit proces te coördineren en het voorstel via de agendacommissie aan de raad voor te leggen.

Middelen

Het college geeft aan dat de uitvoering van de aanbeveling over het niet alleen opleiden van nieuwe medewerkers, maar ook reeds bestaande op het gebied van politiek- bestuurlijke sensitiviteit een significante claim legt op het opleidingsbudget van de gemeente.

Participatie

Dit raadsvoorstel is geschreven door de agendacommissie. Het advies van het college over het rapport van de rekenkamer is vervat in de bestuurlijke reactie.

SDG's

N.v.t

Evaluatie

Voor zover de aanbevelingen zijn gericht aan het college, rapporteert het college jaarlijks aan de raad in de jaarstukken over de wijze waarop aan deze aanbevelingen uitvoering is gegeven conform artikel 185a van de gemeentewet.

Bijlage

1. Rekenkameronderzoek naar kwaliteit raadsvoorstellen Opsterland - eindrapport

Agendacommissie van gemeente Opsterland,

De secretaris,

de voorzitter,

Laura Meijer

Andries Bouwman

Team	: Griffie
Behandelend ambtenaar	: Maaïke de Lang
Telefoonnummer	: 06-22118240
E-mailadres	: m.delang@opsterland.nl
